

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 25. SIERPNIĄ 1797 R. W PIĄTEK.

Uwiedomia się Publiczność tuteysza, iż z woli i rozrządzenia Przesw: Kommissyi do uregulowania długow Krola JMci Stanisława Augusta i bywszey Rzplitey Polskiej, wszyscy Kredytorowie Krola JMci, w Poniedziałek, Wtorek, Szrodę i Czwartek, Rzplitey zaś w Piątek i Sobotę, wyiawszy iednak dni święteczne, od godziny 9. z rana, do godziny 1. po południu z Pretensyami swoiemi do oblikwidacyi prezentować się mają i przynieść z sobą kopie wszelkich Dokumentow dla złożenia ich w Kancellaryi Kommissyi, a to, żeby oryginały zwroczone im być mogły. Czas zaś, w którym do weryfikacyi pretensyi swoich przed Przesw: Kommissyą stanąć mają, osobno przez Gazetę obwieszczony będzie.

Z Berlina 19 Sierpnia.

JW. *de Haugwitz* Minister stanu i gabinetu, powrócił tu z *Pyrmonu*. — Nayiaśniejszy Pan nominował dobrze zasłużonego P. Daniela *Chodowieckiego* na miejsce zeszedłego z tego świata P. *Rode*, Dyrektorem, a P. *Wilhelma Meil* Vice Dyrektorem Akademii pięknych kunsztow i nauk mechanicznych.

Znaydujący się tu Posel Turecki, kazał u wsławionego w sztuce drukarskiej P. *Unger*, wyrznąć w itali pismo Arabskie, dla założenia w *Konstantynopolu* nietylko Giserni pismienney, ale i Drukarni więziku Arabskim. Wszystko to podług przepisu samego Posła i pod jego dozorem robi się. Szanowny artyfsta pokazał mu wszelkie w Europie dotychczas wyrzynane Arabskie pisma, a mianowicie to, które w *Paryżu* zrobiono, żadne mu się iednak nie podobało. P. *Unger* starał się więc doysć myśli jego, kilka mu prob zrobił, z których iedna bardzo mu się podobała i podług niej pismo ma być sporządzone.

Z Londynu 8 Sierpnia.

Zeszedły soboty trwoga i niespokojność napełniły całą flotę. Porucznik fregaty *Circe* przybył tu z *Formouth* w naywiększym pośpiechu i doniosł, że flot-

ta nasza przy *Texel* od wiatrow przymuszona była oddalić się od brzegow Hollandyi, i że flotta Hollenderska wyplłynęła na morze. Ministrowie natychmiast zgro-madzili się i wysłano kuryerow do Krola, do kommandantow przy brzegach morskich i do Irlandyi i Szkocyi, gdzie obawiano się, aby nieprzyjaciel nie wylądował.

W krotce iednak boiażn zniknęła, odebraliśmy bowiem wiadomość, że *Admiral Duncan* powrócił do swych dawnych stanowisk i że flotta Hollenderska w porcie ieszcze znayduie się. Eskadra *Admirala Duncan* składa się z 15tu liniowych okrętow i 12tu fregat i mnieyszych statkow; Hollenderska zaś z 19tu liniowych okrętow i 18 fregat i innych okrętow.

Od Lorda *Malmesbury* żadnych od niejakiego czasu wiadomości nie odbieramy, bo negocyacya zawieszoną została, a to na 10 dni iak słyhać, gdyż w przeciągu tego czasu Pełnomocnicy Hollenderscy i Hiszpańscy spodziewani są w *Lille* dla popierania interessow krajow swoich.

Inkwizycyabuntownikow okrętu wojennego *Monmouth* zakończyła się. Jednych ukarano szubienicą, a 6ciu chłostą. Między ostatniemi znayduie się dwóch maytkow Hollenderskich *Ruyter* i *Wa-*
U

kerand. Gdy ostatniemu przeczytano w dekrete, że ma dostać 80 płazow, zawołał: „Tyle tylko, rozumiałem, iż będę powieszony, dajcie mi ie teraz zaraz a niech będę spokojay. „ Sędzia odpowiedział mu, że byłby został uwolniony od kary, gdyby się był przystoynie przed sądem w czasie inkwizycyi sprawował.

Wczoray wieczorem przyплыли z *Calais* do *Douvres* Lord *Gover* i kuryer gabinetowy *P. Maior*. Przywieźli z sobą depesze Lorda *Malmesbury*. O negocjacyach iednak w *Lille* nic pewnego donieść nie można. Słychać, że *Trinkomale* iest iabłkiem niezgody, i że Anglicy na końcu zezwolili na oddanie tey osady, pod warunkiem, aby towary *Wschodnio Indyjskie* mogły być na okrętach Angielskich przyweżone do Francyi. Pod tą kondycyą Anglia przyrzeka ieszcze oddać Francyi wszystkie zabrane iey osady i wyspy. Gdyby na ten artykuł zgodzono się, widoczną iest rzeczą, żebyśmy trzy czwarte części *Wschodnio Indyjskich* towarow, ktore Francya potrzebuie, do kraju tego wprowadzali, i że własny iey handel z *Wschodniemi Indyami* w nicby się obracił.

Smutna po mieście rozchodzi się pogłoska, że *Admirał Warren* w bitwie z liniowym *Francuzkim* okrętem od 74 armat zabity został, ale że okręt ten od eskadry iego iest zabrany.

W *Irlandyi* do nowego Parlamentu, samych przyjaciół *Ministra* obrano. *PP. Beresford* i *Wolfe* deputowani z *Dublina* iechali do swych domow w powozach z orientalną wspaniałością przyozdobionych. Konie wyprężono i lud powoz ich ciągnął. *Oppozycya* zaś w wielkiej liczbie zebrała się na giełdzie *Dublińskiej* i następujące ogłosiła deklaracye. 1) *Elekcyja* trzeciego *prawodawczego* stanu należy szczegolnie do ludu. 2) W tera-

znieyszym rzeczy położeniu, największa część członkow *Parlamentu* iest przekupionych. *Mniejszość* nie może w nim nic dokazać, gdyż rząd prześladuiie tych wszystkich, ktorzy przeciwnie iemu myślą, każe palić ich domy, a nawet śmiercią karać, a to bez processu. 3) *Ponieważ* nie chcemy widzieć w *Parlamencie* innych członkow tylko zupełnie wolnych i niepodległych, o żadne więc mieysca w *Izbie* niższej starac się nie będziemy, lecz zostawuiemy *Ministrom* *Krola JMci* wybor *Krolewskiego* *Parlamentu*. 4) *Potwierdzamy* zupełnie pisany do nas adres szacownego naszego reprezentanta *P. Grat-tan*, ktory nie wprzody oddalił się z *Parlamentu*, aż gdy wiedział, że usiłowania iego są próżne. — *Pułkownik Winne* w *Irlandyi*, dowiedziawszy się, że w *Newry* wiele ieszcze pik i ukrytey broni znajduje się, ogłosił, aby mu były oddane, gdyż w przeciwnym przypadku będzie przymuszony postępować ostro i przystąpić do rewizyi domow.

Do wysp *Zachodnio Indyjskich* znaczny korpus woyska ma być postany. — *Zeszłej* *Soboty* rozgłoszono wieści bardzo smutne z wysp *Bahama*, zapewniano, że tam powietrze panuie i już *Gubernatora* i wielką liczbę mieszkańcow zgładziło.

Anglik ieden odkrył niedawno w *Bassora* ciekawy bardzo i stary exemplarz *Alkoranu* pisany od *Alli* synowca *Mahometa*. *Wezyr* tameczny kupił go za małą bardzo sumnę. — Z *Ameryki* donoszą nam o następującym wynalazku „ *P. Apollus Kinsley* z *Hartford* wynalazł niedawno nową w cale prase drukarską. Zapewniają, że prasa ta, chociaż ieszcze do najwyższej doskonałości nie iest przyprowadzona, iednakże tak mechanicznie iest urządzona, że farbą drukarską litery okrywa, papier na nich kładzie i

dwa arkusze od razu wybiła. W jednej godzinie i za pomocą jednego człowieka można na tej prasie wybić 2,000 arkuszy, gdy na dawnych prasach w tymże czasie dwóch ludzi ledwo 250. arkuszy wybić mogło.

Kapitan Downie wysłany z Londynu łądem do Indyów wschodnich stanął w *Bombay* za 2 miesiące i dowodzi, iż drogę tę wkrótszym jeszcze czasie odprawić można. Dwa małe okręty *Janei* i *Endea-vour* powróciły niedawno ucierpiawszy znacznie, z Nowej Zelandyi do *Bombay*. Pierwszy z nich obzeglował większą część Nowej Zelandyi i doniósł, iż tam grunt ziemi zdawał mu się być dobry, i wszędzie prawie okryty jest drzewami bardzo wysokimi, a zatym bardzo podatnymi do masztów. Dzieci na małych czolnach uganiali się często za nim, ale ogniem z armat zawsze odpędzeni zostali.

W Irlandyi umarł niedawno pewny *Daniel Macarthy* w 112 roku wieku swego. Miał 5. żon, z których wziął ostatnią w roku życia swego 84. i miał z nią 20 dzieci. Do zgonu swego żelazną miał naturę. Nic nie pił tylko wodkę albo rum, w zimie chodził często na polowanie o 8 i 10 mil. — Dzień 4 Lipca obchodzony był uroczystie w nowym *Jorku* i w innych miastach zjednoczonej Ameryki jako anniwersarz tej niepodległości. — Na przylądku dobrej nadziei wielkie nieukontentowanie i niedostatek panują, gdyż koloniści Holenderscy ukrywają swe zapasy, a Anglicy muszą z Azyi i Europy wiktuały sprowadzać. W wojsku zatym dezercya wzięła górę i rząd tameczny czeka z niecierpliwością na przybycie Gubernatora *Macartneya*.

Z *Paryża* 4. Sierpnia. Zapewniają, że kawaler *d'Arano*

minister dworu Lizbońskiego odebrał kuryera z nowymi instrukcyami i stosownie do nich ma się udać do *Lille* lub *Paryża* dla rozpoczęcia negocyacji. — Listy z *Chartres* donoszą, że d. 27. Lipca Xięża przysięgli zgromadzili się na synod w liczbie 25 lub 30 jako zgromadzenia mającego poprzedzać Concilium, które *Gre-goire* d. 15. Sierpnia chce w *Paryżu* odprawiać. Wydali list konwokacyjny do wszystkich duchownych podpisany przez niemieckiego *Sabrenier* obładowanego wszystkimi przysięgami przeszłymi, terażniejszymi i przyszłymi. W czasie gdy ci intruzy reprezentować stan duchowny chcieli. Policya za zleceniem kommissarza wykonawczego municypalności rozeyść się im rozkazała.

Dragoman, który w czasie ostatniej audiencyi mówił imieniem ambasadora Tureckiego, nazywa się *Codraka* i rodem jest z *Aten*. Przy Xiążętach *Moldawii* i *Włoszczyzny* na ważnych był urządach. Przez swe talenty i znajomości wiele czynił przysług Porcie *Ottomańskiej*. Ambasador Turecki na wszystkich tu bywa spektaklach. Przed kilku dniami znajdował się w sali koncertowej oświeconey wspólniale i gustownie. Obywatelka *Tallien* siedziała przy nim i niektóre tutaj sze dzienniki piszą, że była podobna do *Suktanki* faworytki.

Część obrazów z *Włoch* przed kilku dniami stała w *Paryżu*. Wzięte są po większej części z galerii Xięcia *Parmy* i znajdują się między niemi sławny bardzo obraz *S. Hieronima* przez *Corregio*. — Do *Rochefort* przybyło wiele ciekawych rzeczy do gabinetu *Historji Naturalney*, między innemi gdrzewa *Chlebowe* z wysp przyjacielskich. — Z *Liworno* przesłano wiele osłów z pięknego *Toskańskiego* rodzaju. — W *Rzymie* por-

robiono już przygotowania, końcem przesłania tu wielu bawołów, żubrow i krow, z wielkimi rogami. — Transport także wielu rzeczy zamienionych w kamienie zebranych na gorach przy *Weronie* wkrótce jest spodziewany.

Z Paryża 6 Sierpnia.

Dyrektoryat Wykonawczy ogłosił następujący wyrok: „Zważając, że rocznica d. 10 Sierpnia jest umieszczona w rządzie najpierwszych świąt narodowych przez prawo 8. *Thermidora* 4. roku Rzeczypospolitej, że dzień ten w którym rząd przeszły obalony został, jest jedną z wielkich epok rewolucyjnych, które przez republikanów uroczyste obchodzone być mają stanowi. 1.) Dnia 23 *Thermidora* jako w dzień odpowiadający 10 Sierpnia wystrzał z armat święto narodowe ogłosi. 2.) O godzinie 5. wieczorem Ministrowie i władze konstytucyjne będące w *Paryżu* zgromadzą się w pałacu narodowym Dyrektoryatu, Prezydent mieć będzie mowę, wprzody zaś i po niej śpiewane będą pieśni patryotyczne. 3.) O 6. w wieczor będą na polu marsowym gonitwy piesze i konne. 4.) Zwycięzcy w gonitwach zaprowadzeni zostaną z okazałością w pośród muzyki wojennej na pola elizeykie, gdzie uroczystość na tańcach ukończy się. — Ministrowie wewnętrznych interessow i wojny mają sobie zalecone uzupełnienie tego wszystkiego co się do tego urządzenia ściąga, które umieszczonym będzie w dzienniku i oddzielnie drukowanym, dla przesłania go do wiadomości władzom konstytucyjnym (podpisano) *Carnot* Prezydent. *Lagarde* Sekr. Generalny.

Rapport Inspektorow sali względem marszu wojska ku *Paryżowi*, onegdaj w Radzie 500 złożony, wiadomo jest teraz, że był tylko zbiorem doniesień z ro-

źnych dziennikow zebranych i prywatnych, nie zaś urzędowych wiadomości, a projekt pełen umiarkowania od nich podany zadziwił wszystkich, którzy potrzebę gwałtownych środków upatrywali, mniemając, że przyjdzie przynajmniej do dekretu oskarżenia przeciw tem członkom Dyrektoryatu większość składającym. Osoby te jednak omyliły się w swym zdaniu i często podobno w przyszłości mylic się jeszcze będą. Przekładają teraz z wielkim hałasem bliskie niebezpieczeństwo, rozumieją, że wojna domowa jest nieuchronna, lecz liczba ich bardzo jest mała, największa część publiczności wcale się do tego nie mięsza, spodziewając się, że roztropność rządu wszelkiemu złemu zapobieży. — Jeden z dziennikow pisze w tej mierze. „Szturm którego się wielu obawia, zagraża tylko wywyższonym przedmiotom. Niesnaski rządu z ciałem prawodawczym porównać można do walczących w gorze wiatrow, których szumowi lud się spokojnie przysłuchuje, wcale się ich nie obawiając, a tym mniej jeszcze żeby miał dla tego zabawy swe lub zatrudnienia opuszczać.„

Dyrektoryat miał dostać w oryginale od Kommissarza wojennego *Lesage*, urządzenie marszu dla wojska które się ku *Paryżowi* zbliżyło.

Znany *Cormartin* będący w areszcie w zamku *Cherbourg* niewiadomo czy sam czy od kogo wziął trucizne, jeszcze jednak żyje. — Liczba z różnych departamentow przybyłych osob do *Paryża* ma do 20,000 wynosić. — Wczoraj rozgłoszono pogłoskę, że czynności nieprzyjacielskie między naszą Rzplita i Cesarzem znówu się rozpoczęły, wiemy jednak dziś z pewnością, że się to z prawdą nie zgadza.

Flotta Angielska pod Lordem *Brid-*

port o 26 wojennych okrętach znowu teraz w okolicy *Breštu* krąży. Chciała w *Bertheaume* małe wylądowanie ulkutecznieć, dla tego Generał *Meyner* kazał garnizon zamku 1000 artylerzystów wzmoćnić. — Pogłoska o przybyciu tu *Neckera* nie potwierdziła się.

Dyrektorowie *Larveillere*, *Lepaux* i *Rewbell* mieli w ostatni piątek z wielu członkami Rad obydwóch z powodu terazniejszych okoliczności konferencyą, po ktorej uważano, że ostatni bardzo byli kontenci. — Deputacya także Inspektorow sali względem marszu wojska była u Dyrektora *Carnot*, który ją imieniem 4ch swych kolegów zapewnił, że teraz wszystkie przygotowania porobiono dla utrzymania spokoyności publiczney, wojska do *Breštu* idące, na miejsce swego przeznaczenia zmierzają, inne odebrały rozkaz do powrotu, niespokoyne osoby areztowane zostaly. — Generał *Humbert* od armii *Sambry* i *Mozy*, kommanderujący legią, która była w marszu ku *Paryżowi*, dostał zlecenie od ministra wojny do wyjazdu z *Paryża*. Wielu także officerow, będących tu za pozwoleniem rządu i inne wojskowe osoby mają się oddalić. Również dawana jest bacznosc na tutejszych terrorystow, i lubo niektorzy nowe zamieszkania przepowiadali, wcale się tego nie obawiamy.

Rozniesiono tu pogłoske, że *Fiechgru* do *Rheims* pojechał dla pociągnięcia na swoją stronę zgromadzonego tam wojska, lecz Generał ten zawsze się tu znajduje. — Z różnych departamentow przesłano do ciała prawodawczego podziękowania za dekret zakazujący klubow. — Znowu tu przybyło 17 wozow z wyborcami dziećmi kunsztow w krajach Włoskich zabranemi. — Administracya w *Chartres* podała do wiadomości publiczney,

że powieść deputowanego *Delarue* iakoby 500 złotych broń przeciw ciału prawodawczemu rozdano, nie zgadza się z prawdą, gdyż tam wszystko jest spokoynie. W tych dniach przybył tu Xiążę *Augustenburg* pod imieniem Hrabiego *Holstein* i ma się 5. do 6. tygodni zabawić. — Jedno z pism tutejszych donosi, że 73 emigrantow do więzienia *Force* przeprowadzono. Pewną jest przynajmniey rzeczą, że są surowiey teraz niż przedtym poszukiwani. — Nowy minister interessow wewnętrzných, Obywatela *Myrdeck* generalnym swoim sekretarzem mianował. Inspektor tutejszey policyi Ob: *Dossonville* wczoray urząd swoy złożył. — Gen: *Kleber* znajduje się teraz w *Paryżu*. — Gen: *Angereau* w tych dniach jest spodziewany.

Zamieszkania dawniey w *Turynie* będące, powstały iedynie z niedostatku i drogosci chleba. Gdy lud po kilkakrotnie zgromadzający się użalał się o to: niektore osoby wołać zaczęły: „Patryoci pokażcie się teraz czas nadszedł, lecz siła zbroyna i urządzenia dworu spokoynosc utrzymać potrafiły.

O negocyacji pokoju żadnych urzędowych wiadomości nie mamy, wiele iednak dziennikow zapewnia, że nowy minister interessow zagranicznych stara się usilnie usprawiedliwić nadzieję w nim położoną, w przyprowadzeniu pokoju do skutku.

Przedwczoray officerowie 13go regimentu artylleryi, w *Auxonne* na garnizonie będący przesłali adres do Rady 500 uskarżając się, że im tylko dziennik *przyziaciel praw* (*l'ami des Loix*) jest przesyłany, w nim zaś wiele rzeczy przeciw ciału prawodawczemu a szczegulniey przeciw Radzie 500 znajduje się, przez co nieufnosc tym bardziej jest pomnażana,

gdyż reprezentant ludu *Poultier* jest tego pisma Redaktorem. *Trouilhe* po przeczytaniu tego adresu rzekł: obydwie komisye inspektorow sali wysłały deputacyą do Dyrektoryatu, a Prezydent tej najpierwszej władzy Rzplitey... Jako przerwał *Dumolarđ*, czyliż Dyrektoryat ma być pierwszą władzą Rzplitey, tą tylko jest ciało prawodawcze. — Prezydent Dyrektoryat Ob: *Carnot* (mówił dalej *Trouilhe*) oświadczył nam nieukontentowanie Dyrektoryatu, iż się starano uwieść armie. — Czyliż masz zlecenie (odezwał się *Pařtoret*) od ciała prawodawczego, ażebyś zdawał rapport o rozmowie między komisją i Dyrektoryatem. — Nie (odpowiedział *Trouilhe*), chciałem tylko popierać zdanie Ob: *Lahaye* i przywieść dowod, że pracowano nad uwiedzeniem wojska. — Rada w końcu uchwaliła, aby wspomniany adres był wydrukowany.

Deputowany *Maillard* wniósł na tejże sessyi projekt powrocenia armat miejscowym gwardyom narodowym, gdyż siła publiczna na działach gruntuie się i przez to wypada zabezpieczyć się przeciw uzurpacyi. Jeżeli gwardya czyniąca służbę ma armaty, i stawieć którąwiey nie czyni, mieć ie może, iakżeby się bez nich bronić mogła, gdyby Dyrektorowie siły zbroyney chcieli uzurpacyą iaką przedsięwziąć. — Względem tego projektu pokilkakrotnie szemraniem przerywanego Rada do dziennego porządku przyflapiła.

Wniesienie Ob: *Aubry* ażeby gwardya ciała prawodawczego do 1572 ludzi pomnożyć, drukować kazano.

Dyrektoryat przesłał rapport Radzie o przedsięwziętych środkach do uskutenienia prawa tyczącego się granic konstytucyjnych, za ktore wojska ku *Paryżowi*

posunąć się nie mogą. Gdy słupy kamiennie w odległości 6. myriametrow mające być postawione nie mogły być porobione prędko, przeto władza wykonawcza kazała tymczasem drewniane wystawić. — Przyłączył także Dyrektoryat kartę geograficzną z oznaczeniem miejsc, gdzie te słupy stać mają, liczba ich 26 wynosić będzie, prawa względem granic konstytucyjnych na blasze wyryte do kolumn kamiennych przybite zostaną.

Deputowany *Dumas* mówił w tych dniach w radzie dawnych: „Chcemy pokoiu, lecz nie inaczej iak tylko pod zyskownemi warunkami. Zadane okoliczności nie potrafią nas pozbawić tych korzyści zwycięstw wojsk Rzplitey. „

O Gen: *Buonaparte* niektore pisma następującą zawierają anegdote. Plan tego rycerza w prowadzeniu wojny we Włoszech i opanowaniu Austryackich prowincyi dawniey już, nie zaś w czasie obięcia kommandy nad wojskiem był zrobiony. W r. 1789 bawiąc się w Korsyce swojej oyczyźnie mówił do Ob: *Duranti*, że wojna między Cesarzem i Francją jest nieuchronna, a według iego zdania we Włoszech tylko wielkie ciosy zadać Austryi można, i zrobić stosowny do tych okolic plan wojny, ktory mu chce udzielić. Jakoż oddał mu plan pomieniony ktory 21 roku życia swego ułożył, a w 27 z podziwieniem całej Europy przyprowadził do skutku.

Wszyscy nowi Ministrowie mają powszechną wziętość dobrych republikanow. Zabawy ogrodowe na ktorych poseł Turcki zwykł się znajdować licznie od tutejszey publiczności są uczęszczane. Scisk koło samego Posła tak jest wielki, że nie ma prawie dosyć miejsca kłaniania się rękami pięknym damom. — czwarta część przychodu z zabaw na ubogich jest prze-

znaczona, znaczną więc sumę wyniesie.

„Wypis z gazety Angielskiej *Morning Chronicle* 8. *Thermidor* (17 Lipca.),

Lenoir la Roche wchodząc do ministerium Francuzkiego podał do wiadomości publicznej „wyznanie swej patrio-tycznej wiary.„ U nas w Anglii daleko lepiej rzeczy idą, gdyż nowy minister nie obeymie swego urzędu nie wykonawszy wprzody odprzysiężenia się.

Francuzi wcale nie są roztropni uważając za trudność do pokoju, używany od naszego Monarchy tytuł krola Francyi, gdyż mogli się z doświadczenie przekonąć, że mu żadney władzy nad ich krajem nie daje.

Imie samo Gen: *Buonaparte* takie wrażenie na Włochach sprawia, że gdy niedawno znaczne zamieszanie w *Ankonie* powstało, które policya uśmierzyć nie mogła, jedna rozsądna sędziwa osoba z Magistratu, iak gdyby przez natchnienie przedsięwzięła użyć imienia tego wodza wołając *Buonaparte* iest znami, Gener: *Buonaparte* tak myśli iak my. — „Jeżeli tak iest (lud odpowiedział), to co innego, i każdy poszedł spokojnie do domu. — *Buonaparte* powiedział, jeżeli się stronnicy rządu przeszłego okażą, pokonani zostaną. — Wiele oni złego przeciw temu wodzowi mówią, nie okażą iednak, ażeby choć raz danego słowa nie dotrzymał.

Z Hagi 12 Sierpnia.

W konwencyi narodowej czytana była przed kilku dniami następująca nota. *Z Paryża 15 Thermidor* (2 Sierpnia.)

Minister interessow zagranicznych do Obywatela *Noel* pełnomocnego Posła przy Rzpłtey Batawów.

Czytałem z uczuciem Note podaną przez ciebie Obywatelu do konwencyi na-

rodowej Batawów na rozkaz Dyrektoryatu Wykonawczego, w ktorey wyraziłem interessowanie się iego do ukończenia konstytucyi Batawskiej, a razem i życzenie, ażeby projekt konstytucyi osądzony od tych co gruntownie rzeczy rozważają za zgodny do zabezpieczenia szczęścia narodu był przyjęty i zamieniony na prawo fundamentalne Rzpłtey Batawów. Ci tylko ktorzy nie przebaczą Rzpłtey Francuzkiej, iż ułatwiała zwycięstwo wolności w Hollandyi dziwić się mogą, iż rząd Francuzki udziela po przyiacielku zgromadzeniu konstytucyjnemu Batawów, radość i życzenia swoje. Upraszam cie przeto Obywatelu, ażebyś żadney okoliczności nie opuścił w okazaniu iak mocno Dyrektoryat W. interesuje się do przyjęcia planu konstytucyi. Wszystkie nasze życzenia i usilności do tego dążą, ażeby Rzpłta Batawów takową formę rządu pozyskała, któraby ją postawiła w rzędzie mocarstw Europejskich iey przyzwoitego i z pożytkami wolności korzyści marynarki i handlu połączyła. — Pozdrowienie i Braterstwo. (podpis:) *Talleyrand*.

Stosownie do niektórych listow z *Paryża*, w tenczas dopiero spodziewać się potrzeba, że negocyacye w *Lille* pomyślne, gdy iedność między Dyrektoryatem i ciałem prawodawczym zupełnie przywrocona będzie. Słychać że większość Dyrektoryatu to iest, *Reubell*, *Barras* i *Lepeaux* nie są tak bardzo za pokojem iak *Carnot* i *Barthelemy*.

Przy *Texel* znowu 23 Angielskich wojennych okrętow spostrzegamy.

Od granic Włoskich 4 Sierpnia.

Kommissarze Francuzcy zabrawszy w *Rzymie* i przesławszy do swojej oyczyny naysławniejsze statui i obrazy, tudzież nieoszacowane rękopisma, teraz

do *Wenecyi* w podobnymże interesie po-
iechali.

Krol Obojga Sycylii do *Caserta* u-
dał się, familia zaś jego ciągle się w sto-
licy bawi. Przygotowania wojenne zu-
pełnie ustały. Na zapewnienie Margra-
biego *de Gallo*, iż wcale nieprzyjaciel-
skich kroków z strony Francuzów obawiać
się nie potrzeba, Krol rozpuścił wojsko
w *Neapolu* zaciągnięte, woluntaryuszów
szlachtę z medalem złotym i rangą cho-
rążego, mieszczan zaś z medalem sre-
brnym.

Z *Genui* piszą, że Ob. *Conti* poie-
dzie w charakterze Posła do *Florencyi* z
żądaniem zadosyć uczynienia za pokrzy-
wdzenie w *Liorno* niektórych Liguryj-
czyków, gdyż im tam pozdzierano ko-
kardy narodowe.

Do *Bononii* przysłano rozkaz od
rządu ufortyfikowania jak nayprzedzey
zamku *Franc* dawniey *Urbain* zwanego,
artyllerya potrzebna w krotce przesłana
tam zostanie. W tym to mieście założo-
na będzie szkoła indzinierów i artyleryi.
Rzplitey *Cisalpińskiej*.

W liście jednym z *Genui* pod datą
16. Lipca następujące znajduią się wy-
razy.

„ Festyn Patriotyczny ustanowiony
od Rządu tymczasowego Rzplitey *Ge-
nuęńskiej* na dzień 14. Lipca z naywięk-
szą odprawił się okazałością. „

„ Dzień ten otworzył drogę wol-
ności. Historia nazwaczyła go w kro-
nikach cechą nie zatartą, a poważna tra-
dycyja Republikanckich familij słodką ie-
go pamięć wzrastającej poda potomności.
Dzień ten był wstawiony zburzeniem
Baftylij *Paryzkiej*. Poświęcając pamiętkę
tego wielkiego dnia *Rzplitey Francuzka*,
obchodzi pierwszy akt swoiey polity-

czney reformy. — Niezwyciężone iey
pułki trzykrotnie go święciły z rado-
ścią obywatelską na górach *Ligurii*, na
których walczni onych dowodczy umy-
ślili nadać *Włochom* niepodległość. Wie-
kopomne przykłady cnoty i patrioty-
zmu, nigdy dla nas nie zaginą. My pier-
wsi byliśmy świadkami wrażeń jakie na
ziemi *Włoskiej* ogłoszenie prawideł wol-
ności sprawiło; my w tak wielkiej szkole
nauczeni nowym oddychać powietrzem,
i być prawdziwie wolnemi, obchodźmy
z wdzięcznością tak sławną pamiątkę.
Lubo narod *Ligurow* 22. *Maia* powstał,
lubo 14. *Czerwca* ogłosił demokracją,
połączmy te chwalebne epoki dzisiej-
szą poprzedzające, dla zrobienia iedney
tylko, i okażmy światu, że szczęście wol-
nych Narodów z iednego tylko wypły-
wa źródła. Niech to połączenie wy-
raża wdzięczność naszą dla tych, któ-
rzy dawszy nam przykład do naślado-
wania, będą na potym naszą podporą.
Narod *Genueńczyków* obchodząc w dniu
14. *Lipca* odzyskanie czynney samo-
władności swoiey; ogłasza jawnie w
obliczu świata całego, swą niepodle-
głość, i Akt wolny i niezmienny połą-
czenia się braterskiego z *Rzplą Fran-
cuzką*. „

„ Tu następuje ceremoniał festynu,
w końcu Ob. *Arceybiskup* śpiewał w ko-
ściele *Te Deum Laudamus*, gdy przyszło
do tych słów: *Salvum fac populum tu-
um Domine*, huk z armat liczney artyl-
leryi dał się słyszeć, i we wszystkie w
mieście będące dzwony uderzono. Po-
tym mówca duchowny miał mowę peł-
ną energii. Cały dzień aż do nocy orkie-
ftry po ulicach grały, arye patrioty-
czne, a illuminacyja całego miasta festyn
zakończyła.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 25 SIERPNIA R. 1797. W PIĄTEK.

Da die Südpreußische Lotterie Direction hierselbst, nebst dem Haupt Einnahme Comtoir derselben nach dem Gräfllich Kofsowskischen Palais in der Münzstrasse sub Nro 608. verlegt worden ist, so wird solches dem dabey interessirten Publico hierdurch zur Nachricht bekannt gemacht. Warschau d. 25ten August 1797. — Königl: Südpreuß: Lotterie Direction.

Uwiedomia się Publiczność, iż Dyrekcyja Loteryi Prußs Południowych, oraz i iey Kantor Generalny, do Pałacu JW. Kofsowskiego, na Ulicy Menniczney pod Nrem 608. sytuowanego, przeniesioną została. W Warszawie 25. Augusta 1797. — Król: Prußs: Prußs-Południowych, Dyrekcyja Loteryi.
Beyer. Mnioch. Prange.

Z Paryża 8. Sierpnia.

List G. Buonaparte do Dyrektoryatu W. z kwatery głównej w *Mediolanie* 14. *Thermidor* (2 Sierpnia.)

Obywatele Dyrektorowie! Po dwóch tygodniowej dość pomyślny żegludze flotta która wy płynęła z *Wenecyi* składająca się z kilku liniowych okrętów i kilku fregat pod kommandą kapitana *Bourde* mając na sobie nieco wojska do wylądowania pod G. *Gentili* zawinęła do *Corfou*. 4 flaki Weneckie tam się znajdujące eskadre naszą wzmocniły. — D. 10 *Messidor* wojsko nasze wysiadłszy na brzegi zajęło twierdze *Corfou*, gdzie było 600 armat po większej części spiżowych. Niezmierna moc ludu zgromadziła się na brzegach dla przyjęcia naszego wojska w pośród okrzyków radości i antuzyzmu zapalającego lud odżykujący swą wolność. — Na jego czele znajdował się *Papa*, czyli szef religii krajowej, człowiek uczony i w wieku już podeszłym. Zbliżywszy się do G. *Gentili* rzekł do niego: „ Francuzi znay-

dziecie na tey wyspie lud nie znający nauk i sztuk wyzwolonych, przynoszących sławę narodom, lecz nie gardźcie nim dla tego, bo ieszcze stać się tym może czym był dawniej. Czytając tę *Xiąszkę* nauczcie się go szacować. „ Generał o-tworzył z ciekawością podaną mu *Xiąszkę* i z podziwieniem spostrzegł, że to była *Odyseusz* Homera.

Wyspy *Zante*, *Cefalonia*, *S. Maure* mają też same chęci i wyrażają też same życzenia. Drzewo wolności jest zaszczone we wszystkich wioskach, municypalności zarządzają wszystkiemi parafiami i lud miejsc wzmiankowanych spodziewa się, że przy opiece wielkiego narodu, przyjdzie znówu do nauk, kunsztów i handlu utraconych w czasie oligarchii.

Wyspa *Corcyre* była według *Homera* oyczyzną *Xiężn: Nausicaa*. Ob. *Arnaud* mający wziętość sprawiedliwie zasłużoną z pięknych umiejętności, donosi mi, że popłynie dla atkwienia troykolorowego sztandaru na ruinach pałacu *Ulissesa*.

Szef *Maniotow* (*) ludu prawdziwie

(*) Lud ten może wystawić w potrzebie 10,000 ludzi zbrojnych i bitnych. Mieszka między gorami *Maina* i *Matapan* w południowej części *Morei*, kocha niepodległość ale się rabunkiem bawi; dla tego Grecy i Turcy nie lubią go. Trzy małe wysepki nie daleko lądu leżące, należą do niego.

pochodzącego od Lacedemończyków mieszkającego na pułwyspie, gdzie się Przylądek *Matapan* znajduje, przysłał do mnie jednego z najszybszych mieszkańców kraju dla oświadczenia chęci, widzieć w swym porcie kilka okrętów Francuzkich i być nam użytecznym w czymkolwiek. Odpowiedziałem mu przez list, którego kopią przyłączam (podpisano)

Buonaparte.

List do Szefa *Maniotow* z *Mediolanu* 12 *Thermidor* (31 Lipca.)

Konsul Rzpłtey Francuzkiej w *Tryście* uwiadomił mnie o attencyi W Pana w przesłaniu deputacyi dla oświadczenia mi chęci widzenia w swym porcie statków Francuzkich i stania się w czymkolwiek użytecznym mężnym żołnierzom Francuzkim armii *Włokkiej*. — Francuzi szacują nie liczny, lecz mężny lud *Maniotow*, który sam tylko z pomiędzy dawnych *Greków* wolność swą zachować umiał. We wszystkich okolicznościach zdarzyć się mogących, dadzą mu zawsze dowody opieki, i szczególniejsze staranie się będą dopomagać handlowi i wszystkim jego obywatelom. — Upraszam W Pana, abyś miłe przyjąć raczył oddawców tego listu, mających chęć największą widzenia z bliską godnych następców *Sparty*, którym tylko sposobności brakowało, ażeby się równie stali sławnymi jak ich przodkowie. — Za pierwszą razą, gdy który z krewnych W Pana będzie miał sposobność przybycia do *Włoch*, proszę bardzo, ażeby się do mnie udał. Będzie dla mnie prawdziwym ukontentowaniem, gdy będę mógł dać mu dowody szacunku, który mam dla W Pana osoby i jego współrodaków.

(Podpisano) *Buonaparte.*

Ob. *Visconti* przybył tu w charakterze Ministra Pełnomocnego Rzpłtey *Cisalpinijskiej*. — Gen: *Beurnonville* będący w

Paryżu od niejakiego czasu, powrócił do armii północnej dla objęcia nad nią komendy.

(Jedno z pism *Paryżkich* opozycyjnych, zawiera traktat umowiony między *Rzpltą Francuzką* i *Wenecką* wprzody jeszcze nim rząd teraźniejszy wprowadzony tam został, lecz że ten traktat nie jest urzędownie doniesiony i wszystkie prawie jego szczegóły dawniej w gazetach naszych częściami znajdowały się, przeto go nie umieszczamy.)

Dzisiejszy redaktor zawiera: „*Różne* dzienniki doniosły o dymissyi Gen: *Hoche*, dając mu za następcę Gen: *Moreau* lub *G. Kleber*. — niektóre go do *Szwajcaryi* wysłały, lecz on urzędu swego nie złożył i do wojska *Sambry* i *Mozy* powrócił. — Również mylną wiadomość dzienniki te zawierają o Gen: *Angereau* iakoby komendantem armii wewnętrznej był mianowany. — Co się tycze niewolników stanu w *Ołomuńcu* siedzących, względem których tyle jest rozmaitych wieści, to tylko jest prawdą, że Dyrektoryat mocne życzenie swoje oświadczył widzenia ich wolnemi.

Niektorzy przepowiadają znowu zamieszania w dzień 10 *Sierpnia*, lecz środki od rządu przedsięwzięte od wszelkiej nas uwalniają obawy. — W pośród politycznych naszych zaburzeń, dawny Francuzow narodowy charakter zawsze się utrzymuje. Zwyczajna liczba ludzi w *Tiwołi* na polach *Elizejskich* bawiących się do 10,000 wynosi, a takie zgromadzenia bywają przynajmniej 3 razy w tygodniu.

Kommissarz wojenny *Lesage* okazywał wielu osobom rozkaz do marszu wojsku wydany, a któremu on sam musiał być posłuszny — podpisany był od Gen: *Richepouse* mającego na to wyższe zlecenie.

Jeden z tutajszych dzienników zapewnia, że Dyrektoryat wyda odezwę do woyska dla oświecenia go w szkodliwych uprzedzeniach przeciw cięciu prawodawczemu, a do komendantów woyska wewnętrznego wydał rozkazy użycia wszelkich środków do utrzymania spokoyności publiczney.

Z Amsterdamu 12 Sierpnia.

Jaki będzie wypadek głosów dawanych przez lud Batawów na zgromadzeniach pierwiastkowych nie jest wiadomo, lecz żadney już wątpliwości nie podpada, że konfytucya odrzucona zostanie. Wszystkie wielkie miasta Hollandyi, wzięwszy *Dordrecht* i *Schiedam*, miasto i prowincye *Utrecht*, miasto *Groeningen* i wielką część *Friesslandyi*, powiększey części przeciw konfytucyi oświadczyły się. Rownież duch miał panować i na innych zgromadzeniach pierwiastkowych, których jednak głosowanie nie jest jeszcze wiadome. Wczoray odebraliśmy doniesienie, że na 1697. pierwiastkowych zgromadzeniach 7.200 osob za konfytucya, a 17.652 przeciwko niey głosowały — dziś zaś dowiedzieliśmy się, że 29,520. Obywateli w prowincyi Hollandyi było za odrzuceniem konfytucyi, a tylko 9,188 za iey przyjęciem. — Takowy obrot wszystkim podziwienie sprawia. — Uważano że miasta i wioski katolickie wszędzie się przeciw konfytucyi oświadczyły.

Z Hagi 12 Sierpnia.

Do wielu przyczyn dla czego konfytucya powiększey części w tych miejscach, z których mamy wiadomości odrzucona została, ta także należy, że na zgromadzeniach pierwiastkowych nie wiele mających Obywateli znajdowało się i każdy głos dający stosownie do dekretu konwencyi musiał oświadczyć, iż uzna-

je samowładność ludu. W *Amsterdanie* było 3.038 głosów za przyjęciem konfytucyi, a 17.310 za iey odrzuceniem. Gdy także duch panuje w połnocney Hollandyi i innych prowincyach, łatwo się domyśleć, że konfytucya, ktorey napisanie 14 miesięcy czasu potrzebowało, przyjęta nie będzie. — Dnia 26go rezultatum głosów przez konwencyą oznajmionym będzie i zapewne wtenczas nowi Kommissarze wybrani zostaną dla pracowania nad innym planem konfytucyi.

Wiemy teraz, że z trzeciej części dawnych reprezentantów ludu do nowey konwencyi są obrani. Deputowany *Vrede* w 6 miejscach na ten urząd był wzywany.

Ostatnie listy z *Lille* donoszą, że konferencye między Francuzkami i Angielskimi pełnomocnikami jeszcze się nie rozpoczęły, gdyż kuryer z odpowiedzią Dyrektoryatu na projekt do pekoiu *Lorda Malmesbury* dopiero jest spodziewany.

Flotta nasza nie wypłynęła z *Texel*. Niektorzy rozumieją, że woysko z niey na ład na dni kilka wysadzone będzie z powodu wszczynających się między nim chorob.

P. S. W tym momencie przybył kuryer z wiadomością iak słyhać, że pokoy ostateczny, między Rzplta Francuzką i Cesarzem podpisany został.

Z Wetzlaru 20 Thermidor (7 Sierpnia.)

Gen: *Hoche* będący tu od dni 4 wydał następujący rozkaz.

„Z kwatery główney w *Wetzlar* 16 *Thermidor* 5 R. Rzplitey.”

Woysko powinno być spokoynie względem kroków przedsięwziętych odnie wielu godnych wzgardy wicherzycielow do obalenia wolności. Miałem sposobność przekonać się osobiście, że Dyrektoryat Wyk: użył i zawsze używać bę-

dzie potrzebnych środków dla zapewnienia narodowi skutków wynikających z uścisności od armii przez 6. lat dokładanych dla szczęścia i sławy oyczyzny. — Armia może bezpiecznie zaufać, że członki Dyrektoryatu Wyk: zrobią raczy z siebie samych ofiarę niżeliby cierpieć miały, ażeby konfitycya roku 3. naruszona była, i że Generałowie dadzą przykład przywiązania do niej w przypadku gdyby wolność była zagrożona.

(podpisano) *Hoche.*

„Rozkaz z d. 19 na 20 *Thermidor.* „
Rocznica pamiętney epoki dnia 10 Sierpnia, interessująca wszystkie Franżow a szczegulniey obrońców oyczyzny w następującym sposobie ma być obchodzona. — Każda dywizya armii prześle 1. batalion piechoty, 1. szwadron jazdy, 4. armaty i muzykę, co wszystko d. 22 *Thermidor* (9. Sierpnia) do *Wetzlaru* ma nadciągnąć. — Officerowie sztabu generalnego wyidą na przeciw korpusom, dla wskazania im miejsca na obozowanie. Generałowie dywizyi wydadzą rozkazy, ażeby każdy żołnierz miał 12 ładunków, tyleż ich ma być także do każdej armaty. Żywność na 4. dni zgromadzona będzie toż samo wino i wodka, ażeby każdy żołnierz, mógł mieć kwarte wina i 4. racye wódki &c. &c.

Dywizya Gen: *Grenier* powrocila dla zaięcia dawnych stanowisk między *Weilburg* i *Wetzlar*. — Dywizya dragonii pod Gen: *Klein* która dawniey pomarszerowała ku niższemu *Renowi*, powrosila także do dawnego obozu przy *Dillenaburg*.

Z *Wetzlaru* 20 Sierpnia.

Rocznica znaney epoki w rewolucyi Francuzkiej była tu dziś obchodzona z naywiększą wspaniałością, przez Republikanow. O godzinie 4 z rana wystrzałem ią z armat ogłoszone. Wśród

plaszczyny o poł mili z tąd będącey wystawiony był ołtarz wolności z wysoką piramidą ozdobioną stosownemi amblemami i napisami. Blisko 6,000 woyska z różnych dywizyi armii *Sambrzy* i *Mozy* ściągnionego stanęło w czworogran w koło piramidy. O 10 przybył G. *Hoche* w towarzystwie więcey 40 Generałów, z ktoremi zrewidowawszy front każdej czworogranu linii, rozmawiali wszyscy po przyjacielsku z żołnierzami. W tymże czasie liczna muzyka grała pieśni patriotyczne i wystrzały z armat dały się słyszeć. O 11. G. *Hoche* otoczony wszystkimi Generałami, zbliżył się do Ołtarza wolności i miał mowę do woyska stosowną do obchodu. Wyraził w niej między innymi myślami i te „ Nie mogę zamilczeć przed wami przyjaciele, że nie możecie ieszcze złożyć sraszney broni, którą tylokrotne odnosiliście zwycięztwa. Przed zrobieniem tego wypadnie może ieszcze zabezpieczyć spokoyność wewnętrzną, którą fanatycy i buntownicy przeciw prawom Rzpltey wzruszyć starają się. Spotwarzaniem ustaw republikanckich i ludzi wielkie w oyczyźnie mających zasługi, używają oni wszelkich sposobow do rozsprzężenia związku społeczeństwa, co potym wypadkiem okoliczności nazywać będą. Wystawmy przeciw nim, rzetelność, odwagę, bezinteresowność, przywiązanie do cnoty, ktorey tylko imie znają, a zostaną pokonani. Lecz jestem pewien, że przytomność wasza i stałość rządu dostatecznemi są do utrzymania konfitycyi, którą wraz z wami utrzymywać poprzysięgam. „

Mowa ta przyięta była w pośród okrzykow: „ Niech żyje Rzeczpospolita „ i wydrukowaną pomiędzy żołnierzy rozdano, zaczęto potym ćwiczenia woyskowe, rozdano pomiędzy woysko

chleb, mięso, wino i wódkę. Generałowie jedli obiad w klasztorze *Altenberg*. — O godzinie 6. wieczorem na równinie *Altenberg* były gonitwy konne i piesze, ubieganie się do pierścieni &c. &c. Sam Gen: *Hoche* rozdawał zwycięzcom nagrody z 3. zegarków składające się. O wpuł do 9. zapalono przepyszny feierwerk. Obchód ten ukończył się przez bal wspaniały, na którym wszyscy Generałowie i oficerowie sztabowi znajdowali się. Małżonka Gen: *Hoche* była także przytomna.

Wczoraj wojska Francuzkie obozujące przy lasku *Altenberg* rozpoczęły marsz swoy dla powrocenia na dawne stanowiska, znaczna ich część przez nasze miasto przechodziła. — Oprócz mowy G. *Hoche* rozdano także pomiędzy wojsko dwie pieśni patriotyczne.

Od granic Włoskich 5 Sierpnia.

Listy z *Mediolanu* wczoraj pisane donoszą, że *Buonaparte* w krotce do *Udine* poiedzie. — Miasto *Mantua* uwolniło się z pod administracyi wojskowej, zrobwszy pewne układy z Ob. *Haller* Administratorem skarbu Francuzkiego we Włoszech. — Stosownie do nich i wydanej odezwy, Muncypalność wszystkie podatki wybierać będzie i zawiadywać niemi według swej woli.

Insurrekcyja w Piemencie zbliża się do końca. Patryoci w *Albi* musieli uledez wojsku Krolewskiemu, i opuściwszy zamek z bronią i bagażami udali się na granice ku *Genui*, gdzie inne oddziały insurgentow zgromadzić się mają.

Z *Roveredo* mamy wiadomość pewną o śmierci W. Mistrza *Malty Emman. de Rohan* mającego lat 72. Następcą jest mianowany Ferd: Joz: *Baron de Hompesch* Minister Pełnomocny Cesarza w *Malcie*.

Z *Rzymu* donoszą, że zdrowie *Oyca*

S. poprawia się. D. 25 *Lipca* był zgromadzony Konsyrtorz tajny, na którym dał pierścieni Kardynałki *X. Lorenzana*. — Papiież miał przyjąć propozycyą Gen: *Buonaparte* zapłażenia 9 milionow w pieniądzech, w zamianę za brylanty dawniej dane Francuzom w szacunku 11 millionow.

Miasto *Bononia*, jako część kraiu Rzpłtey *Cisalpińskiej* wysłało deputowanych do *Mediolanu*.

Przybycie woysk *Cisalpińskich* do *Wenecyi* dla zostania na garnizonie, bardzo się tamteyszey gwardyi narodowej nie podobało, podała więc prozbę do muncypalności, żądając ich oddalenia i przyrzekając we wszystkim też same powinności dopełniać, w przypadku odmowienia, oświadczyła, iż żadney służby czynić nie będzie. Muncypalność nie dała jeszcze żadney odpowiedzi, zdaie się, że na rozkazy Gen: *Buonaparte* oczekuje. Wojska Francuzkie potrochu miasto to opuszczają.

Z Carlsruhe 7. Sierpnia.

Xiężniczka *Badeńska Fryderyka* ma bydź za ślubioną Krolowi *Szwedzkemu*. Dziś z rana wyjechała z swemi rodzicami do *Weimar* inni zaś mówią, że do *Lipska* gdzie to małżeństwo ma przyiść do skutku.

Z Frankfortu 8. Sierpnia.

Znowu się tu rozchodzi pogłoska, że *Bawaryja* aż po uyscie *Naab* do *Dunaju* *Austryi* się dostanie, a *Elektor Bawarski* otrzyma za to *Bryzgowię*.

Z Hannoveru 11 Sierpnia.

Przed 3ma dniami, to jest 8 t. m. *N. Krolewicz* *Następcy Pruski* wraz z swoją małżonką i wdową po Krolewiczu *Ludwiku z Pymontu* de naszego miasta przyiechali. Wczoray w południe przybył z tamtąd *N. Krol JMśc Pruski*, i zajechał do Pałacu Krolewskiego *Monbrillant*, gdzie

wszystko na jego przyjęcie przygotowane było. Po południu N. Król JMŚ z Królewiczem (z Następcą) i Książciem Angielskim *Ad. Alf. m.* przyjechali do miasta i w teatrze Niemieckim znajdowali się. — Dziś z rana o 11 Król JMŚ w dalszą drogę do *Berlina* udał się i za nim zaraz inne osoby jego rodziny. Z ukontentowaniem uważano, że używanie wód Pyrmonckich, bardzo zdrowiu tego Monarchy posłużyło.

Od niższej Elby 15 Sierpnia.

Listy z Saxonii donoszą, że Król Szwedzki w podróży swojej do *Coburg* 4 dni incognito w *Lipsku* zabawiał, i dwa razy znajdował się na placu bitwy przy *Lützen*, gdzie jak wiadomo *Guśtaw Adolf* w r. 1632 zwycięstwo otrzymał, lecz życie utracił. Słychać, że Król Szwedzki myśli tam swemu poprzednikowi monument wyśtawić. — Mowią, że także podróż do *Carlsruhe* odprawi.

Dalszy ciąg aktów dotyczących się podziału Polski.

V. Konwencya między N. Imperatorem wszech Rossyi i N. Królem Pruskim zawarta w Peterzburgu d. 26.

Stycznia 1797.

W imię przenajświętszey i nierozdzielney *Troicy!*

Stosownie do środków przedsięwziętych od obojga dworów Cesarzkich wspólnie z N. Królem Pruskim, dla wcielenia do swych respective Państw Prowincyi Królestwa Polskiego, którego całkowity, ostateczny i nieodzowny podział od tych trzech Mocarstw przez traktat d. 24 Paździ. 1795 w Peterzburgu zawarty zupełnie skutecznym został; uznano za rzecz potrzebną porozumieć się względem zaspokoienia rozmaitych do tego królestwa mia-

nych pretensyi i względem proporcjonalnego rzeczonych pretensyi rozkładu. Gdy do tego zachodzące względem granic trudności między N. Cesarzem Rzymskim i N. Królem Pruskim za medycyą N. Imperatorowej wszech Rossyi ułatwione zostały, i gdy wszystko, cokolwiek tylko zapewnić może trzem Mocarstwom a naturalne i nieodmienne posiadanie zajętych od nich krajów, przez zupełną ich zgodę zabezpieczonym, a przez wyrzeczenie się korony N. Króla Polskiego i W. X. Litewskiego *Stanisława Augusta*, który akt takowey abdykacyi d. 25 Listop. 1795 w ręce N. Imperatorowej wszech Rossyi oddał, a ktorego kopie do niniejszey Konwencyi będą przyłączone, ieszcze bardziej utwierdzonym zostało; wzięto zatym znowu w rozważe plan układu względem pretensy mianych do korony Polskiej, o których już na konferencyi d. 30 Października 1795 była mowa i gdy trzy mocarstwa postanowiły wziąć plan wspomniany za zasadę niniejszey Konwencyi do ktorey N. Cesarz Rzymski będzie zaproszony, aby przystąpił, niżej podpisani więc Pełnomocnicy mający zlecenie przyprawać ten plan do skutku na następujące punkta i artykuły zgodzili się.

1. N. Imperator wszech Rossyi i N. Król Pruski oświadczają wspólnie z N. Cesarzem Rzymskim, że wszystkie długi Króla i Rzeczypospolitey Polskiej, ktore aż do czasu zajęcia przez nich krajów tey, prawnie zaciągnięte zostały, biorą na siebie i respective obowiązują się zapłacić ic podług niżej opisanego rozkładu. Strony kontraktujące umowy się, aby zaraz po podpisaniu niniejszego aktu, ogłosić przez obwieszczenie mające bydź we wszystkich gazetach umieszczonym to swe postanowienie i wzięty na siebie formalnie obowiązek zapłacenia rzeczonych długów wedle prawdeł sprawiedliwości i słuszności.

2.) Gdy długi tak Rzplitey jak Króla Polskiego poprzedniczey weryfikacyi podpaść muszą, nim się do ich likwidacyi przystąpi, strony więc umawiające się postanowiły, że ma bydź wyznaczona Komisya składająca się z poddanych każdego z trzech dworów, mająca się zatrudnić weryfikacyą i likwidacyą tych długów stosownie do przepisow mających się wyszczególnić w planie organizacyi i dyrekcyi, ktory każdemu z nich oddany będzie, iak skoro na niego trzy dwory zgodzą się.

(Reszta potym)

Obwieszczenie.

Gdy z nieukontentowaniem dostrzeżonym zostało, iż żydzi z Produktami krajowemi i z towarami Wisłą przybywający, takowe nieregularne na składzie w Magazynie Mieyskim na *Stanisławowie* będącym, a do takowych Produktow przeznaczonym na dalszą sprzedaż przakupionym lokują, to zaś z przyczyny uszkodzenia *Warszawskiej Kameralney kassy* daley dozwolonym bydź nie powinno, przeto zaleca się niniejszym obwieszczeniem wszystkim handlującym *Zydom*, ażeby na dal wspomnionego magazynu nie omiaili, ponieważ urzędy Celne zalecenie odebrały pilnie na to dać bacznosc i każdego z jego towarami do wspomnionego odesłać magazynu. w *Warszawie* dnia 12. *Sierpnia* 1797. — J. K. Mei Prus Południowych *Woyskowa i Ekonomiczna Kamera* *Warszawska*.

Wegen bevorstehender nothwendigen neuen Baues der 8ten Schleuse im Bromberger Canal wird die Schiffarth im Canal vom 1. October d. J. ab bis zum 1. May k. J. gesperret seyn, welches dem commercirenden und übrigen Publico hiemit nachrichtlich bekannt gemacht wird. Sig: Bromberg den 27. Jul: 1797. — Königl: Weitenprentis: Krieges und Domainen Cammer Deputa-tion.

Gemäß dem bei Uns an gewöhnlicher Gerichts-Stelle in dem, auf der Neustadt sub Nro 167. belegenen Collegien Hause affigirten subhastations Patent, soll in terminis den 24 Julii den 28. August und den 2. October d. J. eine goldene, mit brillanten besetzte, stillschlagende Re-petier Taschen Uhr und kette vor unserm Deputirten Stadt Justiz Rath Jensch sub hasta an den meistbietenden verkauft werden. Diese Uhr ist von dem Uhrmacher Lincke und den Juveliers Korn und Schiller auf 1292. Rthl: schreibe Ein tausend zwey hundert und zwey und neunzig Reichsthaler, Preus: courant gerichtlich taxirt und die nähere Beschreibung und Taxe davon kann täglich in Unserer Registratur inspiciert werden, auch ist copia davon dem subhastations Patent beygefüget. Es wird daher jedermann eingeladen, in terminis praefixis wovon der dritte und letzte Termin peremptorisch ist vor uns zu erscheinen, und für den Meistgeboth des Zuschlags zu gewärtigen, und es soll daher auf die nach dem letzten licitations termin einkommende Gebothe nicht weiter reflectirt werden. Das Meistgeboth soll, wenn in terminis licitationis, nicht ein anderes verabredet wird, spätestens in drey Tagen nach der Licitation in wichtigen Holländischen rand Ducaten a 3. Rthl: per stück bezahlt werden. Warschau den 16 Mai 1797: Zum Justiz Magistrat der Königl: Haupt und Residentz Stadt Warschau verordnete Director und Räte.

Citatio Edictalis

Von dem Justiz-Magistrat der Königl: Haupt und Residentz-Stadt Warschau sind alle diejenigen, welche an das in der Zakroczymer Straße sub Nro 1273. belegene, den Kunickischen Eheleuten zugehörige, und von diesen an die Friedrich und Barbara Suckertischen Eheleute verkaufte Haus, aus irgend einem Rechtstitel Ansprüche zu haben glauben, öffentlich dergestalt vorgeladen worden, das sie zur Anmeldung und Verification ihrer Real-Ansprüche in termino den 24ten October a. c. Vormittags um 11. Uhr vor Unserm Deputato Herrn Justiz-Rath Schröder im Collegien-Haufe am Neustädter Thor Nro 167. erscheinen und ihre Rechte wahrnehmen; die Ausbleibenden aber zu gewärtigen haben, das sie mit ihren etwanigen Real-Ansprüchen auf das qu: Grundstück werden präcludiret und ihnen deshalb ein ewiges Stillchweigen wird auferlegt werden. Zugleich werden denjenigen Real-Präten-

Dla nastąpić mającey nieuchronney budowlu nowoy osmey szluzy w kanale Bydgoskim będzie zatamowana żegluga na tymże kanale począwszy od 1go Października roku bieżącego, aż do 1. Maia w roku przyszłym: o czym uwiadomia się mocą ninieyszego Pisma każdego wszem: w obec, a szczegolniey handlującą publiczność. Dan w Bydgoszczy dnia 27 Lipca 1797. roku. — Krolewska Zachodnio-Pruska Wo-ienna i Ekonomiczna Kameralna Kommissya.

Stosownie do wyszley i w mieyzeu Sadom przy ulicy Nowomiejskiej w domu pod Nrem 167. zwyczajnym na publiczność wystawionoy rezolucyi będzie w terminach 24 Lipca, 28 Sierpnia i 2. Października, tego roku, Zegarek złoty z repetycyami cichemi i łańcuszek z brylantami osadzony przez Depntowanego naszego JP. Jenschę Radcę Magistratu Sprawiedliwości więcej dającemu sprzedany. Zegarek takowy przez Zegarmistrza Linka i Jubilerow Korna i Szylera w summie Nro 1292 Talarow Pruskich dico Talarow Tysiąc Dwiescie Dziewięćdziesiąt dwa taxowany iest. dokladnieysze opisanie oraz Taxa tegoż będzie każdego czasu okazane, także kopia tychże przy rezolucyi publiczną sprzedaż determinującey, znajduie się. Przeto każdy w szczegulności zywya się, ażeby na terminach oznaczonych z ktorych ostatni zawity iest, przed nami stanął naywięcey dający przybicia dla siebie spodziewał się, po wszystkich albowiem terminach żadna plus offerencya wważana nie będzie. Naywięcey oharowana summa iezeliby na terminie inna umowa nie zaszła ma być naydaley w trzech dniach po licytacyi w złocie ważnym obrączkowym każdy czerwony złoty po talarow 3. pruskich rachuiac, wyplaconą. Co się podaje do wiadomości. Dan w Warszawie dnia 16. Maia 1797. Do Magistratu Sprawiedliwości Miasta J. K. Mości Głownego i Rezydencyonalnego Warszawy wyznaczeni Dyrektor i Ratcy.

Od Magistratu Sprawiedliwości Miasta J. K. Mei Głownego i Rezydencyonalnego Warszawy w Prusiech Południowych: Wazyscy ci, co Prawa i pretensye do Kamienicy Szl: Kunickich Malżonkow przy Ulicy Zakroczymskiej pod Nrem 1273. lityuowaney Szl: Fryderykowi i Barbarze Suckertom Malżonkom odprzedaney, mieć pretendują. Edyktalnie zapozwanemi zostali: Iżby z prawami swoimi, iakowe mieć mogą na terminie dnia 24 Października roku bieżącego, z rana o godzinie 11 przed Deputowanym naszym JP. Schröderem Radcą Magistratu Sprawiedliwości w mieyscu Sadom przeznaczonym przy Bramie Nowomiejskiej Nro 167. stawili się, Prawa i pretensye swoje likwidowali, w przypadku nie stawienia się, spodziewać się mają, iż w pretensyach swych realnych, iezeliby iakowe do pomienionego domu mieć mogli, upadną: i wieczn: im względem tego nakazane zostanie milczenie.

dentem, welche durch allzuweite Entfernung oder andere gesetzliche Ursache an der persönlichen Erscheinung gehindert werden, und denen es hier an Bekanntschaft fehlet, die Justiz Kommissarien Herren Kohlheim, Rinke, Wlocka, von welchen sie sich einen wählen und mit gehöriger Vollmacht und Information versehen können, als Mandatarien vorgeschlagen. Wornach sich alle diejenigen die es angehet, zu achten haben. Warschau den 25ten Maij 1797. Königl. Preuss. Justiz - Magistrat.

Da Wir zur Vertheilung der zur Theresia Czarnieckischen Concurs Masse gehörigen Gelder unter die vorhandenen bekannten Gläubiger, terminum auf den 23 Sept. a. c. vormittags um 9 uhr vor unserm Deputato Herrn Assessor Voigt im Collegien Hause am Neustädter Thor N. 167. anberaumat haben, so wird dieses den annoch unbekanntten Gläubigern hiermit öffentlich bekannt gemacht und Ihnen überlassen sich noch vor dem Distributions termin zu melden und Ihre Forderungen zu liquidiren und zu verificiren. Warschau den 20. Junii 1797. — Königl. Preuss. Justiz Magistrat.

O Mappie wyobrażającej nową czyli zachodnią Gallicyą, a zawierającej Woiewodztwa Sandomierskie i Krakowskie, z częścią starey Gallicyi we 12 Kartach, i sporządzoney przez JP. D. G. Reymana Krolewsko-Pruskiego Inspektora Kameralnego Planow i Inżyniera Geograficznego. — Ta mappa, iak iuż wyrażono, zawiera obadwa Woiewodztwa Sandomierskie i Krakowskie, które teraz część nowey czyli zachodney Gallicyi składają. Ze starey Gallicyi następujące się w niey znajdują Cyrkuly. — 1. Myslenicki, 2 Bochnieński, 3 Sandecki, 4 Tarnowski, 5 Duklaski, daley część Cyrkulow Rzeszowskiego i Sanockiego, wraz z graniczącemi krainami Xięstwa Cieszyn i rzeszą Szlaska i t. d. — Każda karta wysoka iest 15 cali, a szeroka 20 cali. Skala kładzie mało co więcej nad cal decymalny za miarę do mili; zاتم dosyć iest znaczna do wyrażenia wszystkiego przyzwóicie i dostatecznie, co tylko w takiej Mappie umieszczone bydź powinno. Pierwsze karty na próbę służące, można zobaczyć u Kiegarza JP. Wilke w Warszawie, i u samego Autora w Potsdamie, dla przekonania się o dokładności tey karty. — Dołoży Autor staranności, aby iey sztych i papier był wyborny, — Gdy zaś takowe przedsięwzięcie tak kosztu, iako też czasu znacznego wymaga; zatem względem wydania tego dzieła, taki uczyniono układ: że ta karta we dwóch oddziałach, a to następującym sposobem wydana być ma. — Na pierwsze oney wydanie niechybnie w Mcu. Wrześniu r. b. nastąpić mające, Prenumerata 18. Zł. monety kraiowey wynosząca, naznacza się i ogłasza. Ktoby taskawie raczył Prenumeraty zbierać do 6. exemplarzy, siodmy exemplarz w dodatku darmo dostanie, — Termin prenumerowania aż do końca Września r. b. trwać ma, po którego upłynieniu cen tych 6ciu kart do 24ch Zł. się podwyższy. A przy oddaniu pierwszej połowy na następną drugą połowę prenumerować się będzie. — Co franco przez Poczte do Autora adressowane. W Potsdamie w Mcu. Czerwcu 1797.

Ein gewisser Philippe Louis Dupert ist vor einiger Zeit in Landau mit hinterlassung eines ansehnlichen Vermögens verstorben. Da dessen Erben zur Zeit unbekannt sind, und man nichts weiter in Erfahrung bringen können, als das sie Verwandte dieses Dupert zu Warschau befinden sollen, so werden alle dieienigen welche hierüber einige sichere Auskunft geben Können, ganz ergebenst erfucht, solches dem Justiz Commisario v. Winterfeld (bey den Piaren in den Meth strasse) gütigst anzuzeigen.

Metr który posiada różne języki, iako to: Francuzki, Łaciński, Niemiecki, Włoski, i cokolwiek po Polsku i innych wiadomości; życzy sobie za Guwernera na wieś wyjechać. Można się o nim dowiedzieć w Kantorze Gazety Warszawskiej.

Wreszcie kredytorom tym realne preten-sye mającym, którzy w odległości zostają, lub dla przyczyn innych prawnych osobiscie stawić się nie mogą, albo wiadomości nie mają, proponują się Justiz Kommissarze Jmć PP. Kohlheim, Rinke, Wlocka, z których iednego sobie z nich obrać, i dostateczną informacyą i plenipotencyą opatrzyć mogą. Podług tego wżyscy ci, których to obchodzić może, sprawować się mają. — W Warszawie dnia 25. Maija 1797. R. Krolewsko - Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

Ponieważ do skutoczenia Podziału masy konkursowey w gotowiznie zawierającej się po niegdy Teresie Czarnieckiej pozostałej, po między wierzycieli piszących się, termin na dzień 23 t. mca Września z rana o godzinie 9 przed Deputowanym alseforem Magistratu JP. Voigt w domu sądom przeznaczonym przy ulicy Nowomiejskiej pod Nrem 167. sytuowanym, przeznaczony został; uwiadomiam się przeto wszystkich dotąd niewiadomych wierzycieli, iżby, jeżeli zechcą na terminie do Dystrybucyi przeznaczonym nadgłosili się, Pretensye swoje likwidowali i takowe dowodzili. — W Warszawie dnia 20. Czerwca 1797. R. — Krolewsko Pruski Magistrat Sprawiedliwości.

Pewny Philippe Louis Dupert umarł niedawno w Landau, zostawiwszy po sobie znaczny majątek. Gdy sukcesorowie jego dotąd nie są wiadomi, i tylko tyle można było się dowiedzieć, że krewni tego niebożczyka Dupert mają się znajdować w Warszawie, więc uprasza się wszystkich, coby mogli dać iaką pewną o tym wiadomość, aby chcieli o tym donieść Justiz Commisarzowi von Winterfeld. (u Piarow na Miodowey Ulicy.)